

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

9 ביולי 2007

318

כ"ג בתמוז התשס"ז

עמוד

הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה) (תיקון מס' 5) (שילוב מקבלי גמלאות בעבודה – תחולה על מי שמלאו להם 45 שנים), התשס"ז–2007 743

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה) (תיקון מס' 5) (שילוב מקבלי גמלאות בעבודה – תחולה על מי שמלאו להם 45 שנים), התשס"ז–2007

1. בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד–2004¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 40(ב), המילים "בהסכמת שר האוצר" – יימחקו.
2. בסעיף 44(א) לחוק העיקרי –
  - (1) בפסקה (1), המילים "בהסכמת שר האוצר" – יימחקו;
  - (2) בפסקה (2), במקום "בהסכמת שר האוצר ובאישור" יבוא "באישור";

ד ב ר י ה ס ב ר

בחדש פברואר 2007, החליט ראש הממשלה על הקמת ועדה מקצועית בראשות המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, מר רענן דינור, שחבריה היו נציגי משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, משרד האוצר, משרד המשפטים ונציגים מתחום הכלכלה, לצורך הפקת הלקחים מהניסיון שהצטבר עד כה בניהול התכנית הניסיונית ולצורך מתן המלצות לגבי ההמשך (להלן – ועדת דינור). ועדת דינור סיכמה את עבודתה והגישה את המלצותיה ביום ט"ו בתמוז התשס"ז (1 ביולי 2007).

בללי בפרק ז' לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד–2004 (להלן – פרק ז'), נקבעה הוראת שעה שבמסגרתה כוננה התכנית הניסיונית ל"שילוב מקבלי גמלאות בעבודה" הידועה כ"תכנית מהל"ב – מהבטחת הכנסה לתעסוקה בטוחה" (תכנית ויסקונסין) (להלן – התכנית הניסיונית). שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן – השר) אחראי על ביצוע הוראות הפרק.

¹ ס"ח התשס"ד, עמ' 70 ועמ' 99; התשס"ז, עמ' 53 ועמ' 54.

(3) בפסקה (3), המילים "בהסכמת שר האוצר" – יימחקו.

בסעיף 48 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) (1) השר רשאי לקבוע, בצו, כי הוראות פרק זה, למעט הוראות סימן ז' שבו, לא יחולו על תושבי אזור שילוב שמלאו להם 45 שנים, כולם או חלקם, לפי כללים ותנאים שיקבע.

(2) קבע השר צו לפי הוראות פסקה (1), לא יחול הצו, בתקופה הקובעת, על תושב אזור שילוב שמתקיימים לגביו כל התנאים המפורטים להלן:

(א) הוא תובע גמלה או משתלמת לו גמלה ולא מתקיים בו האמור בפסקאות (1), (2א), (4), (5), (7) ו-(8) של סעיף 2(א) לחוק הבטחת הכנסה;

(ב) טרם מלאו לו 50 שנים;

(ג) במשך ששת החודשים שקדמו לחודש שבו הוא תובע גמלה או משתלמת לו גמלה, כאמור בפסקת משנה (א), כולם או חלקם, לא התקיים לגביו האמור בפסקאות (2) ו-(3) של סעיף 2(א) לחוק הבטחת הכנסה; התנאי לפי פסקת משנה זו נדרש רק לגבי מי שהיה תושב אזור שילוב בחודש שקדם לחודש שבו הוא תובע גמלה או משתלמת לו גמלה כאמור בפסקת משנה (א).

(3) קבע השר צו לפי פסקה (1) רשאי הוא, בהסכמת שר האוצר, לבטל את הצו או לקבוע כי הצו האמור לא יחול עוד על תושבי אזור שילוב כאמור בפסקה (1), כולם או חלקם, לפי כללים ותנאים שיקבע.

(4) בסעיף קטן זה, "התקופה הקובעת" – תקופה של חודשיים שתחילתה באחד ממועדים אלה, לפי הענין –

ד ב ר י ה ס ב ר

כלים ייעודיים למי שמלאו להם 45, וכדי להחזיר את אמן הציבור התכנית הניסיונית, שהוא מרכיב חיוני להצלחתה.

התכנית הניסיונית על פי פרק ז' מעבירה לטיפולם של מרכזי התעסוקה שהוקמו במסגרת התכנית, אוכלוסיה של מקבלי גמלאות שטופלו קודם לכן על ידי שירות התעסוקה. הוראות פרק ז' בנוסחן היום חלות על כל תושב באזור שנקבע לצורך התכנית הניסיונית לפי סעיף 59 לפרק האמור. הדרך לקביעת האזורים לפי סעיף 59 האמור ומכלול ההוראות בפרק ז' אינם מאפשרים כיום החרגת סוגי אוכלוסיה מתחולת הוראות הפרק, והעברתם ממרכזי התכנית הניסיונית אל שירות התעסוקה.

מוצע על כן להסמיך את השר להחריג, בצו, תושב אזור שילוב, שגילו 45 שנים ומעלה מתחולת הוראות הפרק. לפי המוצע יוכל השר להפעיל את הסמכות האמורה לגבי כלל התושבים כאמור או חלק מהם, והוא יהיה רשאי לקבוע כללים ותנאים להחרגה.

השארית שיקול דעת בידי השר חיונית כדי לאפשר גמישות תפעולית, לרבות הפעלת הסמכות בשלב מאוחר יותר לצורך החזרת חלק מן האוכלוסיה שהוחרגה למרכזי התעסוקה, אם יתגלה שיש צידוק לכך על פי מודי הצלחה של התכנית הניסיונית החדשה.

כמו כן, בהתאם להחלטת הממשלה, מוצע כי לקבוע כי מי שמלאו להם 45 שנים וטרם מלאו להם 50 שנים, אשר לא קיבלו הבטחת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, בעילת "דורש עבודה" במשך שישה חודשים, כולם או חלקם, שקדמו לחודש שבו הם תובעים גמלה או משתלמת

על פי סיכום שנחתם בין השר ושר האוצר, בעקבות המלצות ועדת דינור, ואשר אושר על ידי הממשלה בהחלטה מס' 1877 מיום ט"ו בתמוז התשס"ז (1 ביולי 2007) (להלן – החלטת הממשלה), תיקבע תכנית חדשה שתיקרא "תכנית אורות לתעסוקה" לשילוב מקבלי גמלאות קיום במעגל העבודה. בהתאם להחלטת הממשלה "תכנית אורות לתעסוקה" תחול, ככלל, בשלב ראשון על תושבי אזור שילוב, כהגדרתם בפרק ז', שגילם פחות מ-45.

הצעת חוק זו קובעת תיקונים שונים להוראות פרק ז', הנדרשים לצורך יישום החלטת הממשלה.

סעיפים כמה מסמכויות השר לפי פרק ז', טעונות הסכמת 1, 2 ו-5 שר האוצר לצורך הפעלתן. בהחלטת הממשלה נקבע כי בכמה עניינים הקבועים בפרק ז', יש לבטל את הצורך בהסכמת שר האוצר, שכן התכנית ביסודה אמורה להיות מופעלת על ידי משרד התעשייה המסחר והתעסוקה והיא באחריות השר.

מוצע על כן לבטל את הדרישה להסכמת שר האוצר שבסעיפים שונים בפרק ז', בעניינים שהם ביצועיים ומקצועיים במהותם: בעניין קביעת כישוריו של מתכנן יעדים תעסוקתי (סעיף 1 המוצע); בעניין קביעת תקופת השירות בקהילה, היקפו ומקום ביצועו (סעיף 2 המוצע); ובעניין קביעת הוראות באשר למשתתף ששינה את מקום מגוריו (סעיף 5 המוצע).

סעיף 3 הממשלה החליטה כי התכנית תחול בשלב הראשון, ככלל, על מי שטרם מלאו להם 45 שנים, עד לפיתוח

- (א) לגבי תושב אזור שילוב שנקבעה לו תכנית אישית ב־1 בחודש מסוים עד ה־7 באותו חודש – ב־1 בחודש שבו נקבעה התכנית כאמור;
- (ב) לגבי תושב אזור שילוב שנקבעה לו תכנית אישית ב־8 בחודש מסוים עד סיומו של אותו חודש – ה־1 בחודש שלאחר החודש שבו נקבעה התכנית כאמור”

הוספת סעיף 48א

4. אחרי סעיף 48 לחוק העיקרי יבוא:

”משתתף מבחירה 48א. (א) קבע השר צו לפי הוראות סעיף 48(ב)(1), רשאי תושב אזור שילוב שהוראות פרק זה, למעט סימן ז' שבו, אינן חלות לגביו בשל הצו האמור, אשר תובע גמלה או משתלמת לו גמלה, ושלא מתקיים לגביו האמור בפסקאות (1), (2א), (4), (5), (7) ו־(8) של סעיף 2(א) לחוק הבטחת הכנסה, לבחור, בהודעה בכתב, בטופס שאישר השר, שיגיש למוסד, כי הוראות פרק זה יחולו עליו; בחר כאמור, יראו אותו כמשתתף לענין פרק זה החל ב־1 בחודש שלאחר הגשת ההודעה (בסעיף זה – משתתף מבחירה), ואולם על אף ההוראות לפי סעיף 43, היקף השעות של התכנית האישית שתיקבע לו לראשונה לפי סעיף 42, יהיה חמש עשרה שעות שבועיות, לפחות.

(ב) משתתף מבחירה רשאי לחזור בו מבחירתו לפי הוראות סעיף קטן (א), בכל עת, בהודעה בכתב, בטופס שאישר השר, שיגיש למוסד; חזר בו מבחירתו כאמור, לא יהיה זכאי לבחור פעם נוספת, לפי הוראות סעיף קטן (א), כי הוראות פרק זה יחולו עליו.

ד ב ר י ה ס ב ר

ויודגש כי אין הדבר מונע את הפחתת השעות השבועיות של התכנית האישית, לפי הוראות סעיף 42 לפרק ז', לאחר קביעת התכנית האישית הראשונה, ואולם במקרה כזה יוחרג המשתתף מתחולת הוראות הפרק, ויועבר חזרה לשירות התעסוקה.

כמו כן, מתוך אמון ביכולתה של התכנית החדשה למשוך את מי שמלאו להם 45 שנים, על בסיס וולונטרי, מוצע ליתן למשתתף מבחירה זכות לחזור בו, בכל עת, מן הבחירה ולשוב לשירות התעסוקה, ואולם במקרה כזה מוצע להגביל את זכאותו לבחור פעם נוספת בתחולת הוראות פרק ז', וזאת כדי לשלב במסגרת התכנית הניסיונית אך ורק משתתפים מבחירה שבאמת מעוניינים בכך.

סעיף 6 סעיף 61 בפרק ז' קובע, כהוראת שעה, כמה תיקונים לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, בהתאמה לתיקונים שבפרק ז' האמור. מוצע להוסיף כמה תיקונים לחוק הבטחת הכנסה, בהתאמה לתיקונים המוצעים בהצעת חוק זו.

כדי ליישם את האמור בסעיף 3, יש צורך בתיקון חוק הבטחת הכנסה כך שמבחן התעסוקה של בני 45 ומעלה יבוצע בשירות התעסוקה או במרכזי התעסוקה, לפי הענין. כן מוצע להשוות את מצבם של משתתפים הנדרשים להתייצב עד שעה בשבוע למצבם של דורשי הבטחת הכנסה בשירות התעסוקה, בכל הנוגע לימי היעדרות מותרים. על פי המצב הקיים, כל משתתף בתכנית זכאי

להם גמלה, בשל עילה כאמור, יתייצבו תחילה במרכזי התעסוקה למשך חודשיים, כדי לנסות ולשלבם בשוק העבודה. לאחר תקופה זו, יתייצבו המשתתפים בשירות התעסוקה לצורך ביצוע מבחן התעסוקה.

עוד נקבע, כי עם ביצוע ההרחבה של אזורי הניסוי על ידי השר, יתייצבו מי שמלאו להם 45 שנים וטרם מלאו להם 50 שנים, במרכזי התעסוקה למשך חודשיים ראשונים.

סעיף 4 תושבי אזורי השילוב שגילם 45 שנים ומעלה, אשר יוחרגו מן התכנית הניסיונית, יועברו לשירות התעסוקה, ואולם מוצע לתת להם בכל זאת זכות להשתתף בתכנית הניסיונית מתוך בחירה, וזאת כדי לאפשר למי שמעוניין בכך ליהנות מההכשרות והשירותים המוצעים בתכנית לצורך קידומו לעבר כניסה לשוק העבודה.

משתתף מבחירה, יהיה זכאי לקבל ממרכזי התעסוקה שהוקמו במסגרת התכנית הניסיונית שירותים שהם ייחודיים לה, בתמורה לנכונותו להשתלב בה.

מוצע על כן לקבוע את זכות הבחירה כאמור ולהתנותה בכך שהמשתתף בחר בתחולת הוראות הפרק, בכתב, ובכך שהתכנית האישית שתיקבע לו, לראשונה, תהיה בת 15 שעות שבועיות לפחות. התנאי האחרון נדרש לצורך מתן אפשרות אמיתית למרכזי התעסוקה לקדם את המשתתף לעבר השתלבות בשוק העבודה וכדי למנוע מצב שבו משתתף מביע את נכונותו להשתלב במסגרת התכנית אך ורק לצורך קבלת ההטבות הכרוכות בהשתתפות בה.

(ג) התקיים במשתתף מבחירה תנאי מן התנאים המפורטים להלן, יחדל להיות משתתף מבחירה כאמור בסעיף זה, החל ב־1 בחודש שלאחר התקיימות התנאי:

(1) הוא חזר בו מבחירתו, בהודעה שהגיש לפי הוראות סעיף קטן (ב);

(2) היקף השעות של תכניתו האישית פחת מחמש עשרה שעות שבועיות.

5. בסעיף 57(ב) לחוק העיקרי, במקום "בהסכמת שר האוצר ובאישור" יבוא "באישור".

תיקון סעיף 57

6. בסעיף 61 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 61

(1) בפסקה (1)(ג), אחרי ההגדרה "תושב אזור שילוב" המובאת בה יבוא:

"תושב אזור שילוב פטור" – תושב אזור שילוב שהוראות פרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה, למעט סימן ז' שבו, אינן חלות עליו בשל צו שהוצא לפי סעיף 48(ב)(1) לפרק האמור, למעט משתתף מבחירה לפי סעיף 48א לאותו פרק";

(2) בפסקה (2) –

(א) בפסקת משנה (א) –

(1) בפסקת משנה (1), אחרי "לגבי מי שאינו תושב אזור שילוב" יבוא "ולגבי תושב אזור שילוב פטור";

(2) בפסקת משנה (2), בפסקת משנה (ב) המובאת בה, אחרי "לגבי תושב אזור שילוב" יבוא "למעט תושב אזור שילוב פטור", ובמקום "ואם לא ביצעה במלואה" יבוא "ואם היקף השעות של תכניתו האישית עולה על שעה בשבוע, והוא לא ביצעה במלואה";

(ב) בפסקת משנה (ב) –

(1) בפסקת משנה (1), אחרי "לגבי מי שאינו תושב אזור שילוב" יבוא "לגבי תושב אזור שילוב פטור";

(2) בפסקת משנה (2), בפסקת משנה (ב) המובאת בה, במקום הרישה עד המילים "הוא עובד בעבודה" יבוא "לגבי תושב אזור שילוב, למעט תושב אזור שילוב פטור ולמעט תושב אזור שילוב הנמצא במסגרת שיקומית כאמור בפסקת משנה (א) – הוא עובד בעבודה" ובמקום "ואם לא ביצעה במלואה" יבוא "ואם היקף השעות של תכניתו האישית עולה על שעה בשבוע, והוא לא ביצעה במלואה".

7. בסעיף 65 לחוק העיקרי, במקום "שלוש שנים" יבוא "ארבע שנים".

תיקון סעיף 65

8. תחילתו של חוק זה ב־1 בחודש שלאחר פרסומו (להלן – יום התחילה), והוא יחול על גמלה המשתלמת בעד יום התחילה ואילך.

תחילה ותחולה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 7 בהתאם להמלצות ועדת דינור ובהמשך להחלטת הממשלה, מוצע להאריך את תחולת הוראות פרק ז', ובכלל זה את התכנית הניסיונית שנקבעה מכוחו, בשנה נוספת.

סעיף 8 מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה ב־1 בחודש שלאחר פרסומו, והוא יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

לשני ימי היעדרות בחודש, וזאת על בסיס ההנחה שהמשתתף מקיים תכנית אישית בהיקף שבין 30 ל-40 שעות בחודש. מכיוון שבהתאם להמלצות ועדת דינור, חלק גדול מהמשתתפים בתכנית יידרשו להתייבב עד שעה בשבוע, אין מקום לאפשר היעדרות של יומיים בחודש, ויש להשוות אף את ימי ההיעדרות המותרים לאלו המותרים בשירות התעסוקה.

[החמ 176-2]